

UiO • **Universitetet i Oslo**

Utdanningskomiteens seminar

28. mars 2023

UNIVERSITETET I OSLO

Tilsyn med UiOs systematiske kvalitetsarbeid H22-V23

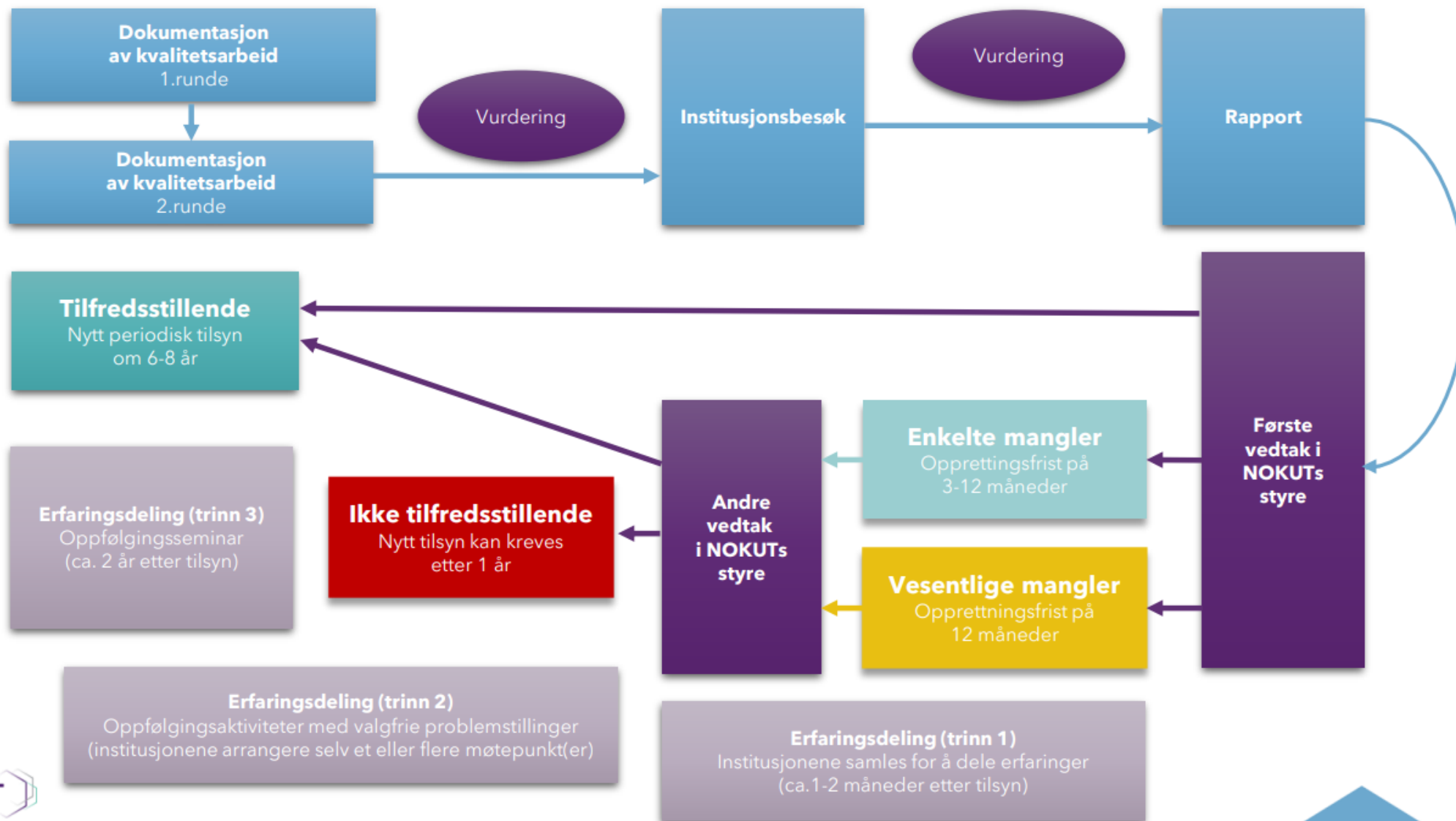
Den sakkyndige komiteens innstilling
og anbefalinger

Mars 2023

Aktivitet	Dato	Kommentar
UiO leverer dokumentasjon til NOKUT	15. september	
Institusjonsbesøk	29. nov – 1. des	
Foreløpig innstilling fra sakkyndig komite	1. februar 2023	UiO mottok komiteens forslag til innstilling for kontroll av ev. faktiske feil
Endelig innstilling fra sakkyndig komite	27. februar 2023	UiO mottar komiteens ferdige innstilling med frist på fire uker til å uttale seg
UiO deler og leser rapporten	27. februar – 3. mars	Rapporten sendes til alle involverte. Universitetsledelsen og SADM leser rapporten og vurderer behov for og innhold i offentlig uttalelse + planlegger involvering
Møte i studieledernetverket	3. mars	Informasjon om rapporten og dens anbefalinger
Møte i kvalitetsnettverket	8. mars	Informasjon om rapporten og dens anbefalinger
Digital treffetid UK	16. mars	Informasjon om rapporten og dens anbefalinger
Møte i forskningskomiteen	27. mars	Første diskusjon av rapportens anbefalinger og UiOs oppfølging av disse
Utdanningskomiteseminar	28. – 29. mars	Første diskusjon av rapportens anbefalinger og UiOs oppfølging av disse
Møte i LMU	14. april	Informasjon om rapporten og dens anbefalinger
NOKUTS styre fatter vedtak i saken	20. april 2023	Tilsynsrapporten og vedtaket publiseres på NOKUTs nettsider
SADM forbereder styresak	April-juni	
Møte i universitetsstyret	20. juni	Vedtakssak om justert kvalitetssystem

Tilsynsprosessen

Komiteens samlede konklusjon

Det systematiske kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Oslo er tilfredsstillende:

Alle krav i universitets- og høyskoleloven §§ 1-6 og 4-3 (5), studiekvalitetsforskriften § 2-1 (2) og studietilsynsforskriften § 4-1 er oppfylt.

De sakkyndige har tillit til at institusjonens systematiske kvalitetsarbeid sikrer og videreutvikler utdanningskvaliteten.

Budskap fra Nokut-rapporten

- Komiteen har respekt for UiOs visjon for kvalitetsarbeidet og oppfattet i intervjuene at de ansatte var tilfredse med UiOs veivalg.
- Totalt sett vurderer komiteen at det arbeides mye med læringsmiljøet ved universitetet.
- Komiteen roser UiO for den todelte ordningen for periodiske evalueringer av studietilbud.
- Komiteen mener at UiOs strategiske arbeid står frem som meget sterkt og godt forankret i organisasjonen.
- Det er ingen tvil om at UiO har felles verdier og normer for høy kvalitet, og at disse er tett knyttet til identiteten som et forskningsintensivt universitet. De siste årene har UiO utmerket seg ved å sette utdanning og utdanningskvalitet høyt på agendaen i sitt strategiske arbeid, noe som ble bekreftet av mange av de ansatte under institusjonsbesøket.
- UiO har et ganske bredt og variert kunnskapsgrunnlag for sitt kvalitetsarbeid, der både kvalitativ og kvantitativ informasjon fra ulike kilder og forsknings- og utviklingsaktiviteter inngår. Komiteen oppfatter kildene som ligger til grunn for UiOs kvalitetsarbeid som relevante og har inntrykk av at det finnes en god balanse mellom uformell og formell informasjonsinnhenting.

- Men: selv om UiO tilfredsstillter alle formelle krav, mener de sakkyndige at kvalitetsarbeidet vårt har potensial for videre utvikling.

Råd til videreutvikling av UiOs systematiske kvalitetsarbeid

Tematikk	Konkrete råd	Pågående prosesser ved UiO
Studentmedvirkning	<ol style="list-style-type: none">1. Videreutvikle studentenes rolle som aktive parter i KS2. La kunnskap om studentmedvirkning inngå i lederutviklingen	<ol style="list-style-type: none">1. Pågående sak om studentmedvirkning2. Fortløpende justering av innhold i utdanningslederprogrammet
Universitetsbiblioteket	<ol style="list-style-type: none">1. Tydeliggjøre UBs rolle i KS	<ol style="list-style-type: none">1. Enighet om at dette skal gjøres, diskusjon V23 om hvordan
Rapportering og kunnskapsgrunnlag	<ol style="list-style-type: none">1. Evaluere om reduksjonen av rapportering gir ønsket effekt2. Følge med på om universitetet til enhver tid har et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten3. Benytte kunnskapsgrunnlaget fra emneevalueringer bedre	<ol style="list-style-type: none">1. [...]2. Ambisjon om å utvikle kunnskapsgrunnlaget gjennom ulike grep; læringsanalyse, vurdere sterkere institusjonelt grep om enkelte analyser etc.3. Noe inngår i prosjektet om innføring av digital emneevaluering
Informasjonsflyt	<ol style="list-style-type: none">1. Tydeliggjøre hvordan tiltak blir fulgt opp2. UiO bør tenke gjennom hvordan KS kan sikre bedre informasjonsflyt mellom de ulike nivåene slik at utdanningsledere kjenner til saker og tiltak innen sitt fagområde	<ol style="list-style-type: none">1. Fortsatt trykk på implementeringen av revidert KS fra 20202. [...]
Internrevisjonen	<ol style="list-style-type: none">1. Benytte EIR å kontrollere hvordan KS og reell studentmedvirkning fungerer i praksis i hele organisasjonen	<ol style="list-style-type: none">1. Begge tematikker er nylig revidert av EIR

Råd til videreutvikling av UiOs systematiske kvalitetsarbeid (forts.)

Tematikk	Konkrete råd	Pågående prosesser ved UiO
Si fra-systemet	1. Sikre større systematikk i hvordan studentene får svar på innmeldte saker, oppfølging og tiltak	1. Studentene får automatisk kvittering for innsendt sak.
Ph.d.-kandidatene	1. Kartlegge om rutinene for evalueringer følges på alle ph.d.-studiene	1. [...]
Systematisk kontroll av alle studietilbud	1. Komiteen anbefaler at alle fakultetene innlemmer enkeltemner som ikke inngår i programstudier og etter- og videreutdanninger i evalueringssyklusen 2. UiO bør tydeliggjøre hvordan vi har oversikt over at alle studietilbud oppfyller kravene til fagmiljø 3. UiO bør styrke implementeringen av rutinene for gjennomgang av krav til studietilbud og fagmiljø i egenevalueringene	1. [...] 2. [...] 3. Pågående diskusjon i kvalitetsnettverket, inngår i oppfølging av revidert KS
Fakultetsstyrene	1. UiO anbefales å se på hvordan kompetansen og diskusjonene i fakultetsstyrene kan utnyttes enda bedre i kvalitetsutviklingen	1. [...]
Programleder og programråd	1. Legge til rette for kompetansebygging og kunnskapsoverføring i programrådene 2. UiO bør sikre bedre kunnskap om nasjonale krav til studietilbudene blant alle programlederne	1. [...] 2. Lett justering av innhold i ULP.

Oppsummering av komiteens utviklingsdialog med UiO

1. Balansen mellom kontroll og autonomi

- Anerkjenner UiOs visjon for kvalitetsarbeidet, med fokus på tillit og desentralisert ansvar. Komiteen spør om likhetene på tvers er større enn man først kan få inntrykk av og om dette kan gi grunnlag for mer felles koordinering.

2. Forskende tilnærming til utdanningskvalitet

- Mangler systematikk for hvordan en forskende tilnærming til utdanningskvalitet skal gjennomsyre hele virksomheten og viser til høy arbeidsbelastning for ansatte, lav svarprosent i evalueringer mm.
- Mangler systematisk oppfølging av veiledernes kompetanse i forskerutdanningen. Anbefaler på det sterkeste bedre systematikk i oppfølgingen av ph.d.-studentene.

3. Studenter som ressurs

- Utfordring å få studentene til å engasjere seg i kvalitetsarbeidet, og tilliten deres til kvalitetssystemet ser ut til å være lav, særlig gjelder dette emneevalueringene.
- Anbefaler systematisk oppfølging av «studenter som ressurs» i emne- og programevalueringer samt å styrke de ansattes kompetanse innen systematisk studentmedvirkning.

4. Ressurssentrenes rolle

- Utdanningslederlinjene og de kollegiale organene har gitt UiO en organisatorisk base for et nyskapende utviklingsarbeid som kan deles internt ved UiO så vel som nasjonalt og internasjonalt. Anbefaler å bruke LINK og SFU-ene mer.

Fellestrekk for UiB, UiO, UiT og NTNU

NOKUT har gjennomført tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet ved UiB, UiO, UiT og NTNU i en felles prosess. Rapportene for de fire tilsynene ble publisert samtidig, og det legges til rette for erfaringsdeling.

Felles tema i de fire institusjonenes anbefalinger og utviklingsdialog:

- Balansen mellom kontroll og autonomi
- Studentenes deltakelse i kvalitetssystemet/-arbeidet
- Studieprogramlederens rolle og ressurser
- Kvalitetssikring av ph.d.-utdanninger sammenlignet med BA/MA
- Kunnskapsgrunnlag for kvalitetsarbeidet + prioritering av kildene

Ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene

Hva sier uh-loven?

«Universitetene og høgskolene skal sørge for at kandidatenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte.

Vurderingen skal også sikre det faglige nivå ved vedkommende studium. Det skal være ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene.»

(§3-9 første ledd)

Hva sier Gyldendal rettsdata?

- Tilføyd som en konsekvens av ordningen med minst én ekstern sensor ved alle eksamener og prøver ble opphevd. Nå skal sensuren i stedet kvalitetssikres gjennom en ekstern evaluering av vurderingene eller vurderingsordningen.
- Den enkelte institusjon bestemmer selv hvordan ekstern deltakelse i vurderingen skal gjennomføres, enten ved ekstern deltakelse i den enkelte vurdering eller ved ekstern evaluering av vurderingsordningene.
- En viss bruk av eksterne sensorer, både på lavere og høyere grad, bør imidlertid inngå som en del av institusjonenes kvalitetssikringsarbeid og som en kvalitetskontroll av det enkelte studium.
- Systemet med ekstern evaluering av vurderingene eller vurderingsordningene skal også ivareta studentenes rettssikkerhet ved å sikre lik og upartisk bedømmelse av studentene.
- Elementer i en ordning med ekstern deltakelse i vurderingen kan for eksempel være ekstern deltakelse ved oppgave-utforming og fastsetting av vurderingskriterier, ekstern stikkprøvekontroll av vurderinger foretatt av intern sensor, ekstern sensur av bestemte andeler av vurderingene som regnes inn i endelig karakter, og ekstern sensur av større skriftlige arbeider som prosjekter og porteføljer.

Historikken ved UiO

- Tilsynssensorordningen ble innført sammen med kvalitetssystemet i 2004. Ordningen ble ulikt brukt og fikk hard medfart ved NOKUT-tilsynet i 2013.
- Ordningen ble i 2014 endret og døpt om til «Ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene»:
 - *«Evalueringen kan organiseres med bruk av eksterne bedømmersensorer, tilsynssensorer, programrådgivere eller på andre måter som er hensiktsmessig for fakultetet. Fakultetet fastsetter om evalueringen gjennomføres for emner, emnegrupper, fagområder eller studieprogram.»*
- Også den nye ordningen ble ulikt forstått og ulikt brukt.

Status

- UiO har holdt seg med ulike ordninger som har blitt ulikt forstått og ulikt brukt. Ikke bra for oversikt og systematikk.
- Lovteksten og lovkommentarene trekker i retning av at dette handler om eksamenssfæren.
- NOKUT sjekker ikke uh-loven § 3-9 (1) ved periodisk tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid.
- Kunnskapsdepartementet foreslår (fremdeles!) gjeninnføring av kravet om to sensorer på flere eksamener.

Innspill fra kvalitetsnettverket

- Dette inngår ikke i kvalitetssystemet, og UiO har ikke en felles metode for å gjøre dette. Det er tett koblet med eksamensarbeidet, og fakultetene håndterer det selv.
 - Eksamensarbeidet er mer enn sensur og henger nøye sammen med andre deler av emnet, for eksempel undervisningsformer og læringsutbytter. Hvordan fange opp det i kvalitetssikringsarbeidet?
 - Usikkert om ekstern sensor alene løser problemet, og i så fall i hvor stort omfang. Kan vi i stedet inkludere eksamensarbeidet i emne- og programevalueringer? Kan fornuftig bruk av data og analyse ta oss til målet?
-
- Hvordan koble kvalitetssfæren og eksamenssfæren på en god måte?
 - Hva må til for å skape en omforent tilnærming til temaet?